

## TARTALOMJEGYZÉK

|                                                                                                                                                                        |           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>Előszó.....</b>                                                                                                                                                     | <b>3</b>  |
| <b>Bevezetés.....</b>                                                                                                                                                  | <b>4</b>  |
| <i>a. Európai Gazdasági Közösséget alapító szerződés.....</i>                                                                                                          | <i>4</i>  |
| <i>b. Az Egységes Európai Okmány.....</i>                                                                                                                              | <i>6</i>  |
| (i) Általában.....                                                                                                                                                     | 6         |
| (ii) A belső piac.....                                                                                                                                                 | 7         |
| <i>c. Az Európai Unióról szóló Szerződés (Maastrichti Szerződés) általában.....</i>                                                                                    | <i>9</i>  |
| (i) Az első pillér, azaz a közösségeket érintő változások.....                                                                                                         | 10        |
| (ii) A második pillér.....                                                                                                                                             | 11        |
| (iii) A harmadik pillér.....                                                                                                                                           | 12        |
| <i>d. Az Amszterdami Szerződés .....</i>                                                                                                                               | <i>12</i> |
| (i) Az Amszterdami Szerződés az EK Szerződést módosító rendelkezései<br>– általában.....                                                                               | 12        |
| (ii) Az intézményrendszert érintő változások.....                                                                                                                      | 12        |
| (iii) Az Amszterdami Szerződésnek az Európai Unióról szóló Szerződést<br>módosító rendelkezései – általában.....                                                       | 13        |
| (iv) A második pillér.....                                                                                                                                             | 13        |
| (v) A harmadik pillér.....                                                                                                                                             | 13        |
| <i>e. A Nizzai Szerződés.....</i>                                                                                                                                      | <i>14</i> |
| (i) A Nizzai Szerződésnek az EK Szerződést módosító rendelkezései<br>– általában.....                                                                                  | 14        |
| (ii) Változások a döntéshozatali eljárásban.....                                                                                                                       | 14        |
| (iii) Az intézményrendszert érintő változások.....                                                                                                                     | 15        |
| Európai Parlament.....                                                                                                                                                 | 15        |
| Tanács.....                                                                                                                                                            | 15        |
| Bizottság.....                                                                                                                                                         | 15        |
| Európai Bíróság.....                                                                                                                                                   | 16        |
| (iv) A Nizzai Szerződésnek az Európai Unióról szóló Szerződést módosító<br>rendelkezései.....                                                                          | 16        |
| (v) Alapvető jogok.....                                                                                                                                                | 16        |
| (vi) Biztonságpolitika.....                                                                                                                                            | 16        |
| (vii) Bírósági együttműködés büntetőügyekben.....                                                                                                                      | 17        |
| <b>1. Az Európai Unió alapszerződésai.....</b>                                                                                                                         | <b>17</b> |
| 1.1. Általában.....                                                                                                                                                    | 17        |
| 1.2. Az Európai Unióról szóló szerződés hatályos változatának főbb tartalmi<br>rendelkezései.....                                                                      | 19        |
| 1.2.1. EUSZ – I. cím Közös rendelkezések.....                                                                                                                          | 19        |
| 1.2.1. EUSZ – II. cím A demokratikus elvekre vonatkozó rendelkezések.....                                                                                              | 21        |
| 1.2.2. EUSZ – III. cím Az intézményekre vonatkozó rendelkezések.....                                                                                                   | 21        |
| 1.2.3. EUSZ – IV. cím A megerősített együttműködésre vonatkozó rendelkezések ..                                                                                        | 22        |
| 1.2.4. EUSZ – V. cím Az Unió külső tevékenységére vonatkozó általános<br>rendelkezések és a közös kül- és biztonságpolitikára vonatkozó különös<br>rendelkezések ..... | 22        |

|                                                                                                                                                           |           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| 1.2.4.1. Az Unió külső tevékenységére vonatkozó általános rendelkezések.....                                                                              | 22        |
| 1.2.4.2. A közös kül- és biztonságpolitika.....                                                                                                           | 23        |
| 1.2.4.3. EUSZ – VI. cím Záró rendelkezések .....                                                                                                          | 25        |
| 1.3. Az Európai Unió Működéséről szóló szerződés hatályos változatának felépítése ..                                                                      | 26        |
| 1.3.1. Első rész: Alapelvek.....                                                                                                                          | 26        |
| 1.3.2. Második rész: A megkülönböztetés tilalma és az uniós polgárság.....                                                                                | 27        |
| 1.3.3. Harmadik rész: Az Unió belső politikái és tevékenységei.....                                                                                       | 28        |
| 1.3.4. Negyedik rész: A tengerentúli országok és területek társulása.....                                                                                 | 28        |
| 1.3.5. Ötödik rész: Az Unió külső tevékenysége .....                                                                                                      | 29        |
| 1.3.6. Hatodik rész: Intézményi és pénzügyi rendelkezések.....                                                                                            | 29        |
| 1.3.7. Hetedik rész: Általános és záró rendelkezések.....                                                                                                 | 29        |
| <b>2. Az Európai Unió intézményei, főbb hatásköreik és egymáshoz való viszonyuk.....</b>                                                                  | <b>30</b> |
| 2.1. Az Európai Unió intézményei.....                                                                                                                     | 30        |
| 2.2. Az Európai Unió intézményeinek viszonyát meghatározó elvek.....                                                                                      | 31        |
| <b>3. Az Európai Bizottság összetétele, működése és hatáskörei.....</b>                                                                                   | <b>33</b> |
| 3.1. A Bizottság összetétele.....                                                                                                                         | 33        |
| 3.2. A Bizottság működése .....                                                                                                                           | 35        |
| 3.3. A biztosok kollégiuma.....                                                                                                                           | 36        |
| 3.4. A Bizottság Főtitkársága.....                                                                                                                        | 36        |
| 3.5. A Bizottság hatáskörei.....                                                                                                                          | 36        |
| <b>4. Az Európai Unió Tanácsának összetétele, működése és hatáskörei. Az Európai Tanács és az Európai Unió Tanácsa közötti különbség jellemzése .....</b> | <b>37</b> |
| 4.1. Az Európai Unió Tanácsa.....                                                                                                                         | 38        |
| 4.2. A tanácsi munkacsoportok.....                                                                                                                        | 40        |
| 4.3. Az elnökség.....                                                                                                                                     | 40        |
| 4.4. Az Állandó Képviselők Bizottsága (COREPER).....                                                                                                      | 41        |
| 4.5. A Tanács Főtitkársága.....                                                                                                                           | 42        |
| <b>5. Az Európai Tanács összetétele és működése; az Európai Tanács elnökének feladatai és hatáskörei.....</b>                                             | <b>42</b> |
| 5.1. Az Európai Tanács jelentősége és hatásköre.....                                                                                                      | 42        |
| 5.2. Lisszaboni Szerződés módosításai.....                                                                                                                | 44        |
| <b>6. Az Európai Parlament összetétele, tagjainak választása, működése és hatáskörei. 45</b>                                                              |           |
| 6.1. Az európai parlamenti választások közös szabályai.....                                                                                               | 45        |
| 6.1.1. Választójogi szabályok.....                                                                                                                        | 46        |
| 6.1.1.1. Összeférhetetlenségi szabályok.....                                                                                                              | 46        |
| 6.1.1.2. A választás időpontja.....                                                                                                                       | 46        |
| 6.1.1.3. A mandátum megüresedése.....                                                                                                                     | 46        |
| 6.1.1.4. A Parlament létszáma, a parlamenti helyek elosztása.....                                                                                         | 47        |
| 6.1.2. Az európai parlamenti választások értékelése.....                                                                                                  | 47        |
| 6.1.3. Az európai parlamenti képviselők választásának magyar szabályozása.....                                                                            | 48        |
| 6.2. Az Európai Parlament működése.....                                                                                                                   | 48        |
| 6.2.1. Az elnök.....                                                                                                                                      | 49        |
| 6.2.2. A Plénum.....                                                                                                                                      | 50        |
| 6.3. A Parlament hatáskörei.....                                                                                                                          | 50        |
| 6.3.1. Öngazgatás.....                                                                                                                                    | 50        |
| 6.3.2. Normatív hatáskörök.....                                                                                                                           | 50        |
| 6.3.3. Politikai ellenőrző szerep.....                                                                                                                    | 51        |

|                                                                                                                                                                                                      |           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| 6.3.3.1. Az Európai Bizottság meghallgatása, beiktatása.....                                                                                                                                         | 51        |
| 6.3.3.2. Információ és kérdés.....                                                                                                                                                                   | 51        |
| 6.3.3.4. Vizsgálóbizottságok.....                                                                                                                                                                    | 52        |
| 6.3.3.5. A bizalmatlansági indítvány.....                                                                                                                                                            | 52        |
| 6.3.4. A költségvetés ellenőrzése.....                                                                                                                                                               | 52        |
| 6.3.5. A jog érvényesülésének biztosítása.....                                                                                                                                                       | 53        |
| <b>7. Az Európai Unió Bíróságának felépítése és működése; A Bíróság, a Törvényszék és a Közzolgálati Törvényszék hatáskörei.....</b>                                                                 | <b>54</b> |
| 7.1. Az Európai Unió Bíróságának összetétele és működése.....                                                                                                                                        | 54        |
| 7.2. A Törvényszék összetétele és működése.....                                                                                                                                                      | 56        |
| 7.3. Közzolgálati Törvényszék.....                                                                                                                                                                   | 56        |
| 7.4. A főtanácsnokok.....                                                                                                                                                                            | 57        |
| 7.5. A Bíróság joghatósága.....                                                                                                                                                                      | 57        |
| 7.6. A Bíróság eljárása.....                                                                                                                                                                         | 59        |
| 7.7. A Bíróság és a Törvényszék határozatai.....                                                                                                                                                     | 60        |
| <b>8. Az Európai Unió tanácsadó szerveinek (Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, Régiók Bizottsága) szerepe a jogalkotási eljárásban.....</b>                                                   | <b>61</b> |
| 8.1. A Gazdasági és Szociális Bizottság.....                                                                                                                                                         | 61        |
| 8.2. A Régiók Bizottsága.....                                                                                                                                                                        | 62        |
| <b>9. Az Európai Ombudsman és a petíciós jog; az Európai Adatvédelmi Biztos.....</b>                                                                                                                 | <b>64</b> |
| 9.1. Az Európai Ombudsman.....                                                                                                                                                                       | 64        |
| 9.1.1. Az ombudsman választása.....                                                                                                                                                                  | 64        |
| 9.1.2. Az ombudsman jogállása.....                                                                                                                                                                   | 64        |
| 9.1.3. Az ombudsman feladata.....                                                                                                                                                                    | 64        |
| 9.2. A petíciós jog.....                                                                                                                                                                             | 65        |
| 9.3. Az Európai Adatvédelmi Biztos.....                                                                                                                                                              | 65        |
| <b>10. Az Európai Unió hatáskörei. Hatáskör-átruházás elve; az Alaptörvény E) cikke; az Alkotmánybíróság fontosabb határozatai az uniós jog magyarországi érvényesülésével kapcsolatban.....</b>     | <b>67</b> |
| 10.1. Hatáskörmegosztás a Lisszaboni Szerződés előtt.....                                                                                                                                            | 67        |
| 10.1.1. A korlátozott felhatalmazások elve.....                                                                                                                                                      | 67        |
| 10.1.2. Kizárólagos hatáskörök.....                                                                                                                                                                  | 68        |
| 10.1.3. Párhuzamos hatáskörök.....                                                                                                                                                                   | 69        |
| 10.1.4. Versengő hatáskör.....                                                                                                                                                                       | 69        |
| 10.1.5. Átruházott hatáskörök.....                                                                                                                                                                   | 70        |
| 10.1.6. Bennefoglalt hatáskörök.....                                                                                                                                                                 | 70        |
| 10.2. Hatáskörmegosztás a Lisszaboni Szerződés után.....                                                                                                                                             | 72        |
| 10.2.1. Az Európai Unió hatásköreinek típusai.....                                                                                                                                                   | 73        |
| 10.2.2. Kiegészítő hatáskör.....                                                                                                                                                                     | 75        |
| 10.3. A hatáskör-átruházás elve.....                                                                                                                                                                 | 77        |
| 10.3.1. Az Alaptörvény E) cikke.....                                                                                                                                                                 | 77        |
| 10.3.2. Az Alkotmánybíróság fontosabb határozatai az uniós jog magyarországi érvényesülésével kapcsolatban.....                                                                                      | 78        |
| <b>11. Jogalkotási eljárás az Európai Unióban; a rendes jogalkotási eljárás és a különleges jogalkotási eljárások; a szubszidiaritás és az arányosság elve az uniós hatáskörgyakorlás során.....</b> | <b>81</b> |
| 11.1. Általában.....                                                                                                                                                                                 | 81        |

|                                                                                                                                                                        |            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 11.2. Rendes jogalkotási eljárás.....                                                                                                                                  | 81         |
| 11.3. Különleges jogalkotási eljárás.....                                                                                                                              | 84         |
| 11.4. A szubszidiaritás elve az uniós hatáskörgyakorlás során. A szubszidiaritás<br>érvényesülésének ellenőrzése.....                                                  | 85         |
| 11.4.1. Szubszidiaritás elve.....                                                                                                                                      | 85         |
| 11.4.2. A szubszidiaritás érvényesülésének ellenőrzése.....                                                                                                            | 89         |
| <b>12. A nemzeti parlamentek szerepe a jogalkotási eljárásban.....</b>                                                                                                 | <b>90</b>  |
| 12.1. Általában.....                                                                                                                                                   | 90         |
| 12.2. A nemzeti parlamentek szerepe a jogalkotási eljárásban.....                                                                                                      | 91         |
| 12.3. A nemzeti parlamentek a jogalkotáshoz kapcsolódó ellenőrző szerepe.....                                                                                          | 93         |
| <b>13. Az Európai Unió elsődleges joga.....</b>                                                                                                                        | <b>93</b>  |
| 13.1. Az uniós jog forrásainak rendszere általában.....                                                                                                                | 93         |
| 13.2. Az elsődleges jog.....                                                                                                                                           | 94         |
| 13.2.1. Az alapítószerződések.....                                                                                                                                     | 94         |
| 13.2.2. Az általános jogelvek.....                                                                                                                                     | 95         |
| 13.3. A másodlagos közösségi jog.....                                                                                                                                  | 98         |
| 13.3.1. Általában.....                                                                                                                                                 | 98         |
| 13.3.2. A tagállamok együttes aktusai.....                                                                                                                             | 98         |
| 13.3.3. A szubszidiárius egyezmények.....                                                                                                                              | 98         |
| 13.3.4. A tagállamok képviselőinek egyéb aktusai.....                                                                                                                  | 99         |
| 13.3.5. Az Unió nemzetközi jog szerinti szerződesei.....                                                                                                               | 99         |
| <b>14. Az Európai Unió mint a nemzetközi jog alanya, az Európai Unió által kötött<br/>nemzetközi szerződések. Határolja el a nemzetközi jogot az uniós jogtól.....</b> | <b>99</b>  |
| 14.1. A Lisszaboni Szerződés hatálybalépése előtti jogi környezet.....                                                                                                 | 99         |
| 14.1.1. Kizárólagos hatáskörök.....                                                                                                                                    | 100        |
| 14.1.2. Megosztott hatáskörök, párhuzamos hatáskörök.....                                                                                                              | 101        |
| 14.1.3. A szubszidiárius egyezmények.....                                                                                                                              | 101        |
| 14.1.4. Az Európai Közösség tagsága egyes nemzetközi szervezetekben.....                                                                                               | 102        |
| 14.1.5. A Közösség nemzetközi szervezetekkel kötött megállapodásai.....                                                                                                | 102        |
| 14.1.6. A Közösség tagsága nemzetközi szervezetekben.....                                                                                                              | 102        |
| 14.1.7. Az Európai Unió.....                                                                                                                                           | 103        |
| 14.2. A Lisszaboni Szerződés hatálybalépése utáni jogi környezet.....                                                                                                  | 104        |
| 14.3. A nemzetközi jog és az uniós jog elhatárolása.....                                                                                                               | 107        |
| <b>15. A rendelet joghatásai, jellemzői, viszonya a nemzeti joghoz. A határozat<br/>joghatásai, jellemzői.....</b>                                                     | <b>108</b> |
| 15.1. A rendelet joghatásai, jellemzői, viszonya a nemzeti joghoz.....                                                                                                 | 108        |
| 15.2. A határozat joghatásai, jellemzői.....                                                                                                                           | 109        |
| <b>16. Az irányelv joghatásai, jellemzői, viszonya a nemzeti joghoz. Az átültetési<br/>kötelezettség elmulasztásának jogkövetkezményei.....</b>                        | <b>109</b> |
| <b>17. A jogalkotási aktusok és a nem jogalkotási aktusok elhatárolása.<br/>Az Európai Unió egyéb jogforrásai.....</b>                                                 | <b>111</b> |
| 17.1. Jogi aktusok.....                                                                                                                                                | 111        |
| 17.2. A másodlagos jogforrásokkal szemben támasztott követelmények.....                                                                                                | 111        |
| 17.3. A jogforrások hierarchiája.....                                                                                                                                  | 112        |
| 17.4. A jogalkotási aktusok és a nem jogalkotási aktusok elhatárolása.....                                                                                             | 112        |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                  |            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>18. Az uniós jog autonómiája és elsőbbsége.....</b>                                                                                                                                                                                                                           | <b>112</b> |
| 18.1. Az uniós jog és a tagállami jog viszonya – az EK jog elsőbbsége.....                                                                                                                                                                                                       | 113        |
| 18.2. Az elsőbbség az Európai Bíróság gyakorlata szerint.....                                                                                                                                                                                                                    | 114        |
| 18.3. Az uniós jog autonómiája.....                                                                                                                                                                                                                                              | 118        |
| <b>19. A közvetlen hatály. Az alapszerződések, a rendeletek, az irányelvek vertikális és horizontális közvetlen hatálya; a közvetett hatály.....</b>                                                                                                                             | <b>120</b> |
| 19.1. A közvetlen hatály elvének megalapozása.....                                                                                                                                                                                                                               | 121        |
| 19.2. A közvetlen alkalmazhatóság.....                                                                                                                                                                                                                                           | 124        |
| 19.3. A közvetlen hatály elvének kiterjesztése.....                                                                                                                                                                                                                              | 125        |
| 19.3.1. <i>A rendelet közvetlen hatálya.....</i>                                                                                                                                                                                                                                 | <i>125</i> |
| 19.3.2. <i>A irányelv közvetlen hatálya.....</i>                                                                                                                                                                                                                                 | <i>126</i> |
| 19.3.3. <i>A határozat közvetlen hatálya.....</i>                                                                                                                                                                                                                                | <i>128</i> |
| 19.3.4. <i>A nemzetközi megállapodások közvetlen hatálya.....</i>                                                                                                                                                                                                                | <i>129</i> |
| 19.4. A vertikális és horizontális közvetlen hatály.....                                                                                                                                                                                                                         | 129        |
| 19.5. A közvetett hatály.....                                                                                                                                                                                                                                                    | 130        |
| <b>20. Az uniós polgárság intézménye, az uniós polgársághoz fűződő jogok terjedelme; az európai polgári kezdeményezés. Az alapszerződések hogyan változtattak e jogok terjedelmén?.....</b>                                                                                      | <b>132</b> |
| 20.1. Az uniós polgárság intézménye (előzmények, fogalmak).....                                                                                                                                                                                                                  | 132        |
| 20.2. Az uniós polgársághoz fűződő jogok terjedelme.....                                                                                                                                                                                                                         | 134        |
| 20.3. Az európai polgári kezdeményezés.....                                                                                                                                                                                                                                      | 139        |
| <b>21. A diszkrimináció tilalma és az egyenlő bánásmód elve az uniós jogban. Mely jogterületeken jelenik ez meg? Soroljon fel néhányat ezek közül.....</b>                                                                                                                       | <b>140</b> |
| <b>22. Alapjogvédelem az Európai Unióban. Az Európai Unió Alapjogi Chartája. Az Emberi Jogok Európai Egyezményének és az Európai Unió alapjogvédelmének kapcsolódási pontjai.....</b>                                                                                            | <b>153</b> |
| <b>23. Az Európai Bíróság ítélkezés gyakorlata az alapjogok területén; az uniós hatáskörök és az alapjogok védelmének kapcsolata.....</b>                                                                                                                                        | <b>156</b> |
| 23.1. Az Európai Bíróság alapjogi gyakorlata.....                                                                                                                                                                                                                                | 156        |
| 23.2. Az uniós hatáskörök és az alapjogok védelmének kapcsolata.....                                                                                                                                                                                                             | 162        |
| <b>24. A tagállamokkal szemben indított kötelezettségszegési eljárások bírósági szakaszt megelőző része; panasz benyújtása az Európai Bizottsághoz; a kötelezettségszegési eljárás bírósági szakasza; a kötelezettségszegési eljárásban hozott ítélet jogkövetkezményei.....</b> | <b>164</b> |
| 24.1. A tagállamokkal szemben indított kötelezettségszegési eljárások bírósági szakaszt megelőző része.....                                                                                                                                                                      | 164        |
| 24.1.1. <i>A szerződésből fakadó kötelezettség megszegése.....</i>                                                                                                                                                                                                               | <i>165</i> |
| 24.1.2. <i>Az eljárásban részt vevő felek.....</i>                                                                                                                                                                                                                               | <i>166</i> |
| 24.1.3. <i>Az informális eljárás.....</i>                                                                                                                                                                                                                                        | <i>166</i> |
| 24.2. A panasz eljárás.....                                                                                                                                                                                                                                                      | 167        |
| 24.3. A kötelezettségszegési eljárás bírósági szakasza.....                                                                                                                                                                                                                      | 167        |
| 24.3.1. <i>A bírósági szakasz.....</i>                                                                                                                                                                                                                                           | <i>167</i> |
| 24.4. A jogsértés megállapításának következményei .....                                                                                                                                                                                                                          | 168        |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |            |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>25. Az uniós jogi aktusok megsemmisítése iránti eljárás, az eljárás megindítására jogosultak köre, a keresetindítási határidő, a megtámadható aktusok, megtámadási okok; a mulasztási eljárás, az eljárás megindítására jogosultak köre, a keresetindítási határidő, az eljárás megindításának okai.....</b> | <b>168</b> |
| 25.1. A megsemmisítés iránti eljárás.....                                                                                                                                                                                                                                                                       | 169        |
| 25.1.1. A felülvizsgálható aktusok köre.....                                                                                                                                                                                                                                                                    | 170        |
| 25.1.2. A kérelmezők köre.....                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 171        |
| 25.1.3. Az érdemi felülvizsgálat alapjai.....                                                                                                                                                                                                                                                                   | 172        |
| 25.1.4. A semmisségi eljárás időbeli korlátozása.....                                                                                                                                                                                                                                                           | 173        |
| 25.1.5. A semmissé nyilvánítás következményei.....                                                                                                                                                                                                                                                              | 173        |
| 25.2. A mulasztási eljárás .....                                                                                                                                                                                                                                                                                | 174        |
| 25.2.1. Az intézkedés elmulasztása.....                                                                                                                                                                                                                                                                         | 174        |
| 25.2.2. A felülvizsgálható mulasztások köre.....                                                                                                                                                                                                                                                                | 174        |
| 25.2.3. Az eljárás megindítására jogosultak köre.....                                                                                                                                                                                                                                                           | 175        |
| 25.2.4. A mulasztási eljárás és jogkövetkezménye, a keresetindítási határidő, az eljárás megindításának okai.....                                                                                                                                                                                               | 175        |
| <b>26. Az előzetes döntéshozatali eljárás, az eljárás kezdeményezésére jogosultak, az eljárás tárgya és az eljárásban feltehető kérdések köre, megfogalmazása, az eljárás kezdeményezésének formája; Az előzetes döntéshozatal kötelező esetei, illetve az ez alóli kivételek.....</b>                          | <b>176</b> |
| 26.1. Bevezetés.....                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 176        |
| 26.2. Az előzetes döntésre vonatkozó szerződésbeli rendelkezések .....                                                                                                                                                                                                                                          | 177        |
| 26.3. Az előzetes döntési eljárást kezdeményező bíróságok és bírói testületek köre ...                                                                                                                                                                                                                          | 178        |
| 26.4. Az előzetes döntés kikérésére vonatkozó bírói diszkréció.....                                                                                                                                                                                                                                             | 179        |
| 26.5. Az előzetes döntéshozatal tárgya. Az előzetes döntési eljárás keretében értelmezhető jogszabályok köre.....                                                                                                                                                                                               | 180        |
| 26.6. Az előzetes döntéshozatali eljárásban feltehető kérdések köre, megfogalmazása, az utalás formája.....                                                                                                                                                                                                     | 181        |
| 26.6.1. Az előzetes döntést kezdeményező végzés tartalma.....                                                                                                                                                                                                                                                   | 181        |
| 26.6.2. Az Európai Bíróságnak az elébe utalt kérdések feletti rendelkezési joga... 184                                                                                                                                                                                                                          |            |
| 26.6.2.1. A nemzeti bíróságok által kezdeményezett előzetes döntéshozatali eljárásról szóló tájékoztató.....                                                                                                                                                                                                    | 185        |
| I. Általános rendelkezések .....                                                                                                                                                                                                                                                                                | 185        |
| A Bíróság szerepe az előzetes döntéshozatali eljárásban .....                                                                                                                                                                                                                                                   | 185        |
| A Bírósághoz kérdést előterjesztő határozat .....                                                                                                                                                                                                                                                               | 185        |
| A kérdés előterjesztője.....                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 185        |
| Az értelmezésre vonatkozó előzetes döntéshozatal iránti kérelem .....                                                                                                                                                                                                                                           | 185        |
| Az érvényesség megítélésére vonatkozó előzetes döntéshozatal iránti kérelem .....                                                                                                                                                                                                                               | 186        |
| Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés előterjesztésének időpontja .                                                                                                                                                                                                                                 | 186        |
| 26.6.3. Az előzetes döntést kezdeményező végzés tartalma és a nemzeti bíróság teendői.....                                                                                                                                                                                                                      | 187        |
| 26.6.4. Az előzetes döntéshozatalra utalás hatásai a nemzeti eljárásra .....                                                                                                                                                                                                                                    | 188        |
| 26.7. Az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésének kötelező esetei, illetve az ez alóli kivételek.....                                                                                                                                                                                                  | 188        |
| 26.7.1. Az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésének kötelező esetei.....                                                                                                                                                                                                                               | 188        |
| 26.7.2. Az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésének kötelező esetei alóli kivételek.....                                                                                                                                                                                                               | 188        |

|                                                                                                                                                                   |            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 26.7.3. Jogorvoslat az előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményező végzéssel szemben hazánkban.....                                                             | 190        |
| 26.8. A sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárás.....                                                                                                           | 192        |
| 26.8.1. A sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárás alkalmazásának feltételei.....                                                                               | 193        |
| 26.8.2. A sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárás lefolytatása iránti kérelem...193                                                                            |            |
| 26.8.3. A Rinau-ügy.....                                                                                                                                          | 194        |
| <b>27. Az előzetes döntéshozatali eljárás és a magyar bírósági jogalkalmazás összefüggései.....</b>                                                               | <b>195</b> |
| 27.1. Az előzetes döntéshozatali eljárásra vonatkozó rendelkezések a polgári eljárásjogban.....                                                                   | 195        |
| 27.2. Az előzetes döntéshozatali eljárásra vonatkozó rendelkezések a büntető eljárásjogban.....                                                                   | 200        |
| <b>28. Az állam kárfelelőssége az uniós jog megsértéséért (általános alapelvek).....</b>                                                                          | <b>203</b> |
| <b>29. Az Európai Unió intézményei vagy azok alkalmazottai által okozott kár megtérítése iránti eljárás.....</b>                                                  | <b>205</b> |
| 29.1. Az Unió felelőssége az általa szerződésen kívül okozott kárért.....                                                                                         | 205        |
| 29.2. Felelősség a jogalkotási aktusokkal okozott károkért.....                                                                                                   | 206        |
| 29.3. Felelősség az igazgatási körben hozott intézkedésekkel okozott károkért.....                                                                                | 207        |
| 29.4. Felelősség a közösségi alkalmazottak cselekményei nyomán bekövetkezett károkért.....                                                                        | 208        |
| 29.5. Felelősség érvényes jogi aktusokkal okozott károkért .....                                                                                                  | 208        |
| 29.6. Az okozatiság és a kár.....                                                                                                                                 | 208        |
| 29.7. A tagállamok és az Unió együttes felelőssége.....                                                                                                           | 208        |
| <b>30. A szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésén alapuló térség. Igazságügyi együttműködés. polgári ügyekben.....</b>                                      | <b>210</b> |
| 30.1. A szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésén alapuló térség.....                                                                                        | 210        |
| 30.1.1. Bevezető. A szabályozási terület kialakulása.....                                                                                                         | 210        |
| 30.1.2. A Lisszaboni Szerződés utáni jogi környezet.....                                                                                                          | 211        |
| 30.2. Igazságügyi együttműködés polgári ügyekben.....                                                                                                             | 213        |
| 30.2.1. 1968-as Brüsszeli Egyezmény, a Brüsszel I. és Brüsszel Ia. rendelet.....                                                                                  | 215        |
| 30.2.2. A Brüsszel IIa. rendelet.....                                                                                                                             | 217        |
| 30.2.3. A Róma I. rendelet.....                                                                                                                                   | 220        |
| 30.2.4. A Róma II. rendelet.....                                                                                                                                  | 221        |
| 30.2.5. A Róma III. rendelet.....                                                                                                                                 | 223        |
| 30.2.6. Az öröklési rendelet.....                                                                                                                                 | 224        |
| <b>31. Igazságügyi együttműködés büntetőügyekben; a kölcsönös elismerés elve; a ne bis in idem elve az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlatában.....</b> | <b>225</b> |
| 31.1. A büntetőügyekben való igazságügyi együttműködés, a kölcsönös elismerés elve a büntetőjogban.....                                                           | 225        |
| 31.1.1. Bevezetés.....                                                                                                                                            | 225        |
| 31.1.2. A büntetőügyekben való igazságügyi együttműködésre vonatkozó hatályos rendelkezések.....                                                                  | 225        |
| 31.1.3. A büntető igazságügyi együttműködés uniós szervei.....                                                                                                    | 230        |
| Az Európai Igazságügyi Hálózat.....                                                                                                                               | 230        |
| Az Igazságügyi Együttműködési és Koordinációs Egység az Eurojust.....                                                                                             | 231        |
| 31.2. A ne bis in idem elve az Európai Bíróság joggyakorlatában.....                                                                                              | 233        |
| 31.2.1. A C-187/01. Gözütok és Brügg-ügy.....                                                                                                                     | 233        |

|                                                                                                                                                                                                            |            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 31.2.2. A C-436/04. Van Esbroeck ügy.....                                                                                                                                                                  | 235        |
| 31.2.3. A C-150/05. Van Straaten-ügy.....                                                                                                                                                                  | 236        |
| 31.2.4. A C-297/07. Bourquain-ügy.....                                                                                                                                                                     | 236        |
| <b>32. A belső piac fogalma, kialakulása, jogalkotás – dereguláció a belső piacon.</b>                                                                                                                     |            |
| <b>Milyen közösségi jogalkotási folyamat kapcsolódik a kialakulásához, mely jogszabály zárta le ezt a kezdeti folyamatot?.....</b>                                                                         | <b>237</b> |
| 32.1. A belső piac fogalma, kialakulása, jogalkotás – dereguláció a belső piacon.....                                                                                                                      | 237        |
| 32.2. A jogharmonizáció .....                                                                                                                                                                              | 238        |
| 32.3. Az Egységes piaci intézkedéscsomag.....                                                                                                                                                              | 241        |
| <b>33. A személyek szabad mozgása, kivételek a személyek szabad mozgása alól.....</b>                                                                                                                      | <b>244</b> |
| 33.1. A Tanács 1968. október 15-i 68/360/EGK irányelve a tagállami munkavállalók és családtagjaik Közösségen belüli mozgására és tartózkodására vonatkozó korlátozások eltörléséről.....                   | 245        |
| 33.2. A Tanács 1968. október 15-i 1612/68/EGK rendelete a munkavállalók Közösségen belüli szabad mozgásáról.....                                                                                           | 246        |
| 33.3. Az Európai Parlament és a Tanács 2004. április 29-i 2004/38/EK irányelve az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról..... | 248        |
| 33.4. A munkavállalók szabad mozgásának kiterjesztése a tanulókra és a megfelelő anyagiakkal rendelkezőkre; illetve a személyek szabad mozgása.....                                                        | 249        |
| 33.4.1. A munkavállalók gyermekei és családtagjai.....                                                                                                                                                     | 249        |
| 33.4.2. Tanulók. A tanulók szabad mozgásának kiterjesztése az Európai Unió Bíróságának joggyakorlatában.....                                                                                               | 250        |
| 33.4.3. A diákok tartózkodási jogáról szóló 93/96/EGK irányelv.....                                                                                                                                        | 250        |
| 33.4.4. A szabad mozgás kiterjesztése a megfelelő anyagiakkal rendelkezőkre – a tartózkodási jogról szóló 90/364/EGK irányelv.....                                                                         | 251        |
| 33.5. Kivételek a személyek szabad mozgásának biztosítása alól.....                                                                                                                                        | 251        |
| <b>34. A munkavállalók szabad mozgása; a letelepedés szabadsága önálló vállalkozók esetében.....</b>                                                                                                       | <b>254</b> |
| 34.1. A munkavállalók szabad mozgása.....                                                                                                                                                                  | 254        |
| 34.1.1. A munkavállaló fogalma.....                                                                                                                                                                        | 255        |
| 34.1.1.1. Részmunkaidős foglalkoztatottak.....                                                                                                                                                             | 257        |
| 34.1.1.2. Gyakornokok.....                                                                                                                                                                                 | 257        |
| 34.1.1.3. Állást keresők.....                                                                                                                                                                              | 257        |
| 34.1.2. A munkavállaláshoz kapcsolódó jogosultságok.....                                                                                                                                                   | 258        |
| 34.1.2.1. Az állampolgárság alapján történő megkülönböztetés tilalma.....                                                                                                                                  | 258        |
| 34.1.2.2. A megkülönböztetés tilalmának személyi hatálya.....                                                                                                                                              | 259        |
| 34.1.2.3. A megkülönböztetés fogalma.....                                                                                                                                                                  | 260        |
| 34.1.2.4. Szociális juttatások.....                                                                                                                                                                        | 261        |
| 34.1.3. Kivételek a munkavállaló személyek szabad mozgása alól.....                                                                                                                                        | 262        |
| 34.1.3.1. Közrend, közbiztonság, közegészségügy.....                                                                                                                                                       | 262        |
| 34.1.3.2. A közszolgálat mint kivétel az uniós jogban.....                                                                                                                                                 | 263        |
| 34.2. A letelepedés szabadsága önálló vállalkozók esetén.....                                                                                                                                              | 266        |
| 34.2.1. A letelepedési jog általában .....                                                                                                                                                                 | 266        |
| 34.2.2. A letelepedési jog tartalma.....                                                                                                                                                                   | 269        |
| 34.2.2.1. A letelepedési szabadság tagállami korlátozása.....                                                                                                                                              | 270        |
| 34.2.2.2. A nemzeti elbánás elvének terjedelme.....                                                                                                                                                        | 270        |
| 34.2.2.3. Nem diszkriminatív intézkedések.....                                                                                                                                                             | 271        |



|                                                                                                                                                                                                                                                                                    |            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 34.2.2.4. Az egyes korlátozásokat megalapozó feltételek.....                                                                                                                                                                                                                       | 271        |
| 34.2.2.5 Megengedett kivételi lehetőségek.....                                                                                                                                                                                                                                     | 272        |
| 34.2.2.6. Hatékony igazságszolgáltatás .....                                                                                                                                                                                                                                       | 273        |
| <b>35. A letelepedés szabadsága a vállalkozások esetében.....</b>                                                                                                                                                                                                                  | <b>273</b> |
| 35.1. A vállalatok letelepedési szabadsága általában .....                                                                                                                                                                                                                         | 273        |
| 35.2. A letelepedés fajtái.....                                                                                                                                                                                                                                                    | 275        |
| 35.2.1. <i>Elsődleges letelepedés</i> .....                                                                                                                                                                                                                                        | 275        |
| 35.2.2. <i>Másodlagos letelepedés</i> .....                                                                                                                                                                                                                                        | 277        |
| 35.2.3. <i>A letelepedési jog tartalma</i> .....                                                                                                                                                                                                                                   | 277        |
| <b>36. A diplomák és szakképesítések kölcsönös elismerése; az ügyvédi hivatás gyakorlása az Európai Unió más tagállamában.....</b>                                                                                                                                                 | <b>281</b> |
| 36.1. A diplomák, szakképesítések kölcsönös elismerése.....                                                                                                                                                                                                                        | 281        |
| 36.2. Az ügyvédi hivatás gyakorlása az Európai Unió más tagállamában.....                                                                                                                                                                                                          | 281        |
| <b>37. Az áruk szabad mozgása; a vámok és azzal egyenértékű díjak tilalma; a mennyiségi korlátozások és az azokkal azonos hatású intézkedések tilalma; az áruk szabad mozgásának megengedett korlátozása; a diszkriminatív adóztatás tilalma (az Európai Bíróság szerepe).....</b> | <b>291</b> |
| 37.1. A vámok és azonos hatású díjak tilalma.....                                                                                                                                                                                                                                  | 292        |
| 37.1.1. <i>Vámmal azonos hatású díjak</i> .....                                                                                                                                                                                                                                    | 292        |
| 37.1.2. <i>Rejtett díjak</i> .....                                                                                                                                                                                                                                                 | 293        |
| 37.1.3. <i>Nem diszkriminatív díjak</i> .....                                                                                                                                                                                                                                      | 293        |
| 37.2. Az áruk szabad mozgása általában .....                                                                                                                                                                                                                                       | 294        |
| 37.2.1. <i>Az áru fogalma</i> .....                                                                                                                                                                                                                                                | 295        |
| 37.2.2. <i>Termékhonosság</i> .....                                                                                                                                                                                                                                                | 295        |
| 37.3. A 34. cikk fogalmi elemei.....                                                                                                                                                                                                                                               | 295        |
| 37.3.1. <i>Mennyiségi korlátozások</i> .....                                                                                                                                                                                                                                       | 296        |
| 37.3.2. <i>Mennyiségi korlátozásokkal azonos hatású intézkedések</i> .....                                                                                                                                                                                                         | 296        |
| 37.3.3. <i>Behozatali engedélyek</i> .....                                                                                                                                                                                                                                         | 298        |
| 37.3.4. <i>Tanúsítványok, bizonylatok bemutatásának kötelezettsége</i> .....                                                                                                                                                                                                       | 298        |
| 37.3.5. <i>Import vizsgálat, import ellenőrzés</i> .....                                                                                                                                                                                                                           | 298        |
| 37.3.6. <i>A behozott termékek használatát korlátozó vagy hazai termékek használatát előíró intézkedések</i> .....                                                                                                                                                                 | 299        |
| 37.3.7. <i>Árubeszerzésre irányuló közbeszerzési eljárások során alkalmazott megkülönböztetés</i> .....                                                                                                                                                                            | 299        |
| 37.3.8. <i>Hazai áruk vásárlására történő ösztönzés</i> .....                                                                                                                                                                                                                      | 299        |
| 37.3.9. <i>Fizetési feltételek támasztása, kötelező letétek és biztosítékok, hitelkorlátozások</i> .....                                                                                                                                                                           | 299        |
| 37.3.10. <i>Diszkriminatív reklám és promóciós korlátozások</i> .....                                                                                                                                                                                                              | 300        |
| 37.3.11. <i>Az áruk eladásának helyére és idejére vonatkozó korlátozások</i> .....                                                                                                                                                                                                 | 300        |
| 37.3.12. <i>Eredet- vagy származás-megjelölés önkényes fenntartása</i> .....                                                                                                                                                                                                       | 300        |
| 37.3.13. <i>Általános fajtanevek használatának önkényes korlátozása</i> .....                                                                                                                                                                                                      | 300        |
| 37.3.14. <i>Kötelező eredetmegjelölés</i> .....                                                                                                                                                                                                                                    | 301        |
| 37.3.15. <i>Áruk eladásának tilalma</i> .....                                                                                                                                                                                                                                      | 301        |
| 37.3.16. <i>Az áru megjelenésére vonatkozó követelmények</i> .....                                                                                                                                                                                                                 | 301        |
| 37.3.17. <i>Nyelvi követelmények</i> .....                                                                                                                                                                                                                                         | 302        |

|                                                                                                                                                                                    |            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 37.4. A 35. cikkbe ütköző intézkedések – a kivitelre vonatkozó mennyiségi korlátozások.....                                                                                        | 302        |
| 37.4.1. Kiviteli engedélyek, ellenőrzések, tanúsítványok.....                                                                                                                      | 302        |
| 37.4.2. Helyi palackozási követelmények.....                                                                                                                                       | 302        |
| 37.4.3. Kiviteli monopóliumok.....                                                                                                                                                 | 302        |
| 37.4.4. A termék előállítására vonatkozó korlátozások.....                                                                                                                         | 302        |
| 37.5. Az áruk szabad mozgásának jogszerű és arányos korlátozásai. A mennyiségi korlátozásokra és azokkal azonos hatású intézkedések igazolhatósága az EUMSZ 36. cikke alapján..... | 303        |
| 37.5.1. Közerkölcs.....                                                                                                                                                            | 303        |
| 37.5.2. Közrend.....                                                                                                                                                               | 304        |
| 37.5.3. Közbiztonság.....                                                                                                                                                          | 304        |
| 37.5.4. Az emberi egészség és élet védelme.....                                                                                                                                    | 304        |
| 37.5.5. Állat- vagy növény-egészségügy.....                                                                                                                                        | 305        |
| 37.5.6. A művészi, történelmi vagy régészeti értéket képviselő nemzeti kincsek védelme.....                                                                                        | 305        |
| 37.6. Az áruk szabad mozgásának jogszerű és arányos korlátozásai mennyiségi korlátozásokkal azonos hatású intézkedések igazolhatósága a kényszerítő követelmények alapján.....     | 305        |
| 37.6.1. Adócsalás megelőzése – pénzügyi ellenőrzés hatékonysága.....                                                                                                               | 306        |
| 37.6.2. Fogyasztóvédelem.....                                                                                                                                                      | 306        |
| 37.6.3. A tisztességtelen verseny megelőzése – kereskedelmi ügyletek tisztasága.....                                                                                               | 306        |
| 37.6.4. Környezetvédelem.....                                                                                                                                                      | 306        |
| 37.6.5. Munkafeltételek javítása.....                                                                                                                                              | 307        |
| 37.7. A diszkriminatív adóztatás tilalma.....                                                                                                                                      | 307        |
| 37.7.1. Az adó fogalma.....                                                                                                                                                        | 307        |
| 37.7.2. A 110. cikk célja és alkalmazása.....                                                                                                                                      | 307        |
| 37.7.3. Az importtermékek közvetett diszkriminációja.....                                                                                                                          | 308        |
| <b>38. A szolgáltatások szabad mozgása.....</b>                                                                                                                                    | <b>309</b> |
| 38.1. A szolgáltatások szabad mozgása általában.....                                                                                                                               | 309        |
| 38.2. A szolgáltatásnyújtás szabadságának alapelemei.....                                                                                                                          | 311        |
| 38.2.1. A szolgáltatás fogalma.....                                                                                                                                                | 311        |
| 38.2.2. Határon átnyúló jelleg.....                                                                                                                                                | 312        |
| 38.2.3. Időleges (időszakos) jelleg.....                                                                                                                                           | 313        |
| 38.3. A szolgáltatásnyújtás szabadságának korlátozása.....                                                                                                                         | 313        |
| 38.3.1. Diszkriminatív jellegű rendelkezések.....                                                                                                                                  | 314        |
| 38.3.2. Diszkriminatívnak nem minősülő rendelkezések.....                                                                                                                          | 315        |
| 38.4. A szolgáltatásnyújtás szabadságának igazolt korlátozásai.....                                                                                                                | 315        |
| 38.4.1. A letelepedésre vonatkozó nemzeti szabályok megkerülése és ennek tilalma.....                                                                                              | 315        |
| 38.4.2. A közhatalom gyakorlásával összefüggő tevékenységek köre.....                                                                                                              | 315        |
| 38.4.3. A közrendre, közbiztonságra, közegészségügyre való hivatkozás.....                                                                                                         | 316        |
| 38.4.4. A fogyasztóvédelmi követelményekre való hivatkozás.....                                                                                                                    | 316        |
| 38.4.5. Szakmai, etikai szabályokon alapuló korlátozó nemzeti rendelkezések.....                                                                                                   | 316        |
| 38.4.6. Kulturpolitikai célkitűzések.....                                                                                                                                          | 317        |
| 38.4.7. Történelmi és művészeti hagyományok megőrzésére való hivatkozás megengedhetősége.....                                                                                      | 317        |
| 38.4.8. A pénzügyi szektor jó hírnevének megőrzése.....                                                                                                                            | 317        |
| 38.4.9. Gazdasági jellegű érdekekre való hivatkozás.....                                                                                                                           | 317        |

|                                                                                                                                                |            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 38.5. A korlátozó nemzeti intézkedések megfelelő, szükséges és elengedhetetlen volta.....                                                      | 318        |
| 38.5.1. Az intézkedések megfelelő jellege („appropriateness”).....                                                                             | 318        |
| 38.5.2. Az intézkedések szükségszerűsége („necessity”).....                                                                                    | 318        |
| 38.5.3. Az intézkedések elengedhetetlensége („indispensability”).....                                                                          | 318        |
| 38.5.4. Az arányosság követelménye.....                                                                                                        | 318        |
| 38.5.5. Az általános érdekek kettős védelmének tilalma.....                                                                                    | 319        |
| 38.6. Szolgáltatási irányelv.....                                                                                                              | 319        |
| <b>39. A tőke szabad mozgása.....</b>                                                                                                          | <b>320</b> |
| 39.1. A tőkemozgás korlátozásának tilalma.....                                                                                                 | 322        |
| 39.2. Kivételek a tőkemozgás korlátozásának tilalma alól.....                                                                                  | 322        |
| 39.3. A tőkemozgásra vonatkozó rendelkezések közvetlen alkalmazhatósága.....                                                                   | 323        |
| 39.4. A tőkemozgás korlátozásának egyes esetei.....                                                                                            | 323        |
| 39.5. Az ún. „aranyrészevény”.....                                                                                                             | 326        |
| <b>40. A monetáris unió fogalma és jelentősége.....</b>                                                                                        | <b>329</b> |
| 40.1. Általában.....                                                                                                                           | 329        |
| 40.2. A monetáris unió intézményei.....                                                                                                        | 330        |
| 40.2.1. Az Európai Központi Bank.....                                                                                                          | 330        |
| 40.2.2. A Központi Bankok Európai Rendszere.....                                                                                               | 331        |
| 40.2.3. Gazdasági és Pénzügyi Bizottság.....                                                                                                   | 331        |
| 40.2.4. A Gazdasági és Pénzügyi Tanács (ECOFIN).....                                                                                           | 331        |
| 40.2.5. Az eurócsoport.....                                                                                                                    | 331        |
| 40.3. A monetáris politika eszközei.....                                                                                                       | 332        |
| <b>41. Mi a versenyjog funkciója? Milyen jogforráson alapul?.....</b>                                                                          | <b>332</b> |
| 41.1. A versenykorlátozó megállapodások.....                                                                                                   | 333        |
| 41.2. Az erőfölénnyel való visszaélés.....                                                                                                     | 335        |
| 41.3. Vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzése.....                                                                                    | 335        |
| 41.4. Az állami támogatások.....                                                                                                               | 336        |
| 41.5. Különleges vagy kizárólagos jogokkal rendelkező vállalkozások.....                                                                       | 337        |
| <b>42. Mi a Bizottság szerepe a versenyjogban?.....</b>                                                                                        | <b>338</b> |
| 42.1. Mi a Bizottság szerepe a versenyjogban?.....                                                                                             | 338        |
| 42.1.1. Milyen eljárást folytathat le a Bizottság a versenyjogi szabályok megsértése esetén?.....                                              | 338        |
| 42.1.2. A Bizottság és az EU-tagállamok versenyhatóságai, bíróságai közötti együttműködés.....                                                 | 339        |
| 42.1.3. Az Európai Bizottság jogkörei az EUMSZ 101. és 102. cikkének (eredetileg az EK-Szerződés 81. és 82. cikkének) alkalmazása körében..... | 340        |